

„Ha nem a Te törvényed lett volna az én gyönyörűségem, akkor elvesztem volna az én nyomorúságomban.“

(119. Zsoltár 92. v.)

# ZSOLTÁROSKERT

VIII. évfolyam. 6 szám.

HITÉPÍTŐ FOLYÓIRAT.

1941. június 15.

Szerkesztőség és kiadóhivatal, ahová a lap szellemi részét illető közlemények és a lap előfizetési díja küldendők:

Kolozsvár, Horthy út 53. Ref. Lelkészi Hivatal  
Megjelenik minden hónapban.

Felelős szerkesztő és kiadó:

BIRÓ MÓZES

Társszerkesztő:

BIRÓ MÓZESNÉ

Előfizetés egy évre 2 Pengő. Egy szám 20 fillér  
A Zsoltároskert folyóiratra előfizetési díját 72 389 számú csekklaupon küldheti be mindenki.

A csekklaupon küldött pénz mentes a 10 fillér kézbesítési díj fizetése alól. Kérjük szépen a 72 389 számú csekklapot kérni és használni a postán.

## DÁVID MIKTÁMJA

„Tarts meg engem Istenem, mert benned bízom. Ezt mondom az Úrnak: Én Uram vagy te; feletted való jóm nincsen.

A szentekben, akik a földön vannak és a felségeselekben, bennök van minden gyönyörűségem.

Megsokasodnak fájdalmaik, akik más Isten után sietnek; nem áldozom meg véres italáldozatjokat és nem veszem nevüket ajkaimra.

Az Úr az én osztályos részem és poharam; te támogató az én sorsomat.

Az én részem kies helyre esett, nyilván szép örökség jutott nekem.

Aldom az Urat, aki tanácsot adott nékem; még éjjel is oktatnak engem az én veséim.“

(16. Zsoltár 1—7. v.)

A Szentírásban összesen hat zsoltár kezdődik e szavakkal: „Dávid miktámja“. A *miktám* szót Kálvin „arany ékszer“-nek fordítja. A *miktám* „emlékirat“-ot, „kellemes dallam“-ot, „emlékeztető ének“-et jelent. Azt jelöli ez a szó, hogy olyant mond el a zsoltár, amelyről a zsoltár szerzője nem akar megfélemleni soha. A zsoltáríróval sok minden történt: veszedelem és szorongató félelem ostromolták, a bűn polipkarja újra és újra végleg a mélybe akarta rántani, önmaga erejében nem lehetett bizodalma, mások pedig a romlását várták-lesték. Ebben a kétségbeejtő helyzetében fordul epekedő szíve az Úrhoz: „Tarts meg engem Istenem, mert benned bízom“. Az van éppen elmondva abban a zsoltárban, hogy Isten olyan komolyan vette ezt a szívbeli fohászt: hogy bele szólt a hozzá szívbeli fohászokodó ember életébe. Ezért mondja a zsoltáríró: „Ezt mondom az Úrnak: Én Uram vagy te“, aki megtartottál annyi és annyi veszedelemben, aki megáldottál engem annyira, hogy még az a baj is, amit e nyomorúságos életemben reám bocsátál, javamra van nekem. Mit adhatnék mindezért neked Uram, hiszen semmim sincs, amivel ne Te ajándékoztál volna meg engem: „feletted való jóm nincsen“. De valamit mégis, ime, boldog szívvel cselekszem: Gyönyörködöm a Te dolgaiddal és mindazokban, akik

a te dolgaiddal foglaltosak; a „szentek“ gyülekeztében gyönyörködöm teljes szívemmel. Éppen ezért nem járok idegen istenek után, nem uralkodhatik az én testemben-lelkemben a bűn, a bűnös gondolat. Minden gonosszággal teljesen szakítok, hogy a szívem egészen az Úré legyen.

Nem én találok ezt ki bölcselkedő okoskodással, hanem ő adja nekem tudtul szent Igéje által, hogy t. i. az Úr nekem a Krisztusért „osztályos részem és poharam“. Tulajdonképpen az „osztályos rész“ örökséget jelent, és pedig olyan örökséget, amellyel nekem meg kell elégednem, olyan örökséget, amelynek kibeszélhetetlen sok haszna van reám nézve, amely nekem „poharam“. Ez a kifejezés, hogy: „te támogató az én sorsomat“ voltaképpen azt jelenti az eredeti bibliai szöveg szerint, hogy: *Te — az én „örökségemet megörzöd“, hogy azt tőlem senki el ne vehesse.* Milyen nagy dolog, hogy mindezt Isten adja hírül nekünk. A szív legnagyobb öröme az, hogy az Úr örökségünk s tőlünk Őt el nem veheti senki:

„Az Úr az én örökségem

Azért Benne bízom.

Mi kell nekem földön s égen

Ha ez egy jót bírom?

Éljek bármi nagy szükségben

Még sincs miért sírnom;

Az Úr az én örökségem,

Azért Benne bízom!“



Akinek ez a hitbizonyosság naponkinti eleven lelki megtapasztalása, az méltán dicsekedhetik az Úrban: „Az én részem kies helyre esett, nyilván szép örökség jutott nékem“.

Van bőven ok az örvenedő hálaadásra, mert „a hívó előtt az Úr megfajti önmagát“ s naponkint vezet Szentlelke által a hitben többről-többre: Azért „Aldom az Urat, aki tanácsot adott nekem; még éjjel is oktatnak engem az én veséim“.

Olyan nagy dolog ez, hogy erről elfeledkeznünk soha sem szabad!

Biró Mózes.

## Mit csinál az Ifjúságunk ?

(Beszámoló.)

### Szilágysági ifjuságunk . . .

I. K. E. Szövetségünk Z. Nagy Béla egyh. ker. ifj. lelkész vezetésével Szilágycsehen február 1, 2, 3. napjain a szilágysági ifjak számára lelki találkozózt rendezett. Ezen nagyjából földműves ifjak vettek részt. 300 körül volt a résztvevők száma. Sok volt köztünk a serdülő ifju. Nagy volt a hideg és a szél, de akikben volt egy kis akarat, azok csak eljöttek közénk. Összesen 14 faluból gyűltek össze a kiküldöttek. Örvendtünk, hogy most már szabadon együtt lehetünk. Megtanultuk a lelkipásztorok magyarázatából és az ifjak hozzászólásaiból, hogy nekünk sokat kell tanulnunk, olvasnunk és másokon segítsünk, hogy méltó IKE tagok lehessünk. Megláttuk, hogy nekünk nem szabad meglegedni azzal, hogy a saját falunkban van IKE, hanem el kell menjünk más faluba is és buzdítani kell egymást abban, hogy Krisztus Urunknak minél több igazi követője legyen az ifjak között. Imádkoznunk is kell egymásért és egyik falu ifjusága kell támogassa a másikat, hogy az IKE munka minél erősebb legyen. Haladni csak úgy tudunk, hogyha egymás kezét megfogjuk. A környékbeli lelkipásztorok közül a konferencia munkájában segítettek: Paál Károly bogdándi, Végh Árpád egrespataki, Bíró János szilágycsehi, Tóth János diósadi, Bíró Zoltán szilágyszegi és Fikker Dénes völcseői lelkipásztorok. — Sokat gyarapodtunk ezen a konferencián, azért arra kérjük IKE központunkat, hogy minél gyakrabban rendezzen ilyen lelki találkozókat.

Vári István, földműves ifju  
völcseői IKE tagja.

### Kalotaszeg református ifjai . . .

Kalotaszeg református ifjai számára február hó 8, 9 és 10. napjain IKE konferencia volt Váralmásán, amelyen mintegy 100 résztvevő volt. A következő helyekről jöttek: Kolozsvár, Váralmás, Kettesd, Bánffyhyrad, Középlak, Kispetri, Dés, Bábonny, Kőrös-fő, Zsobok. Azokkal a feladatokkal foglalkoztunk, amelyek az új helyzettel kapcsolatosak és IKE munkánk fejlődése függ tőle. Különösen mély nyomokat hagytak mindnyájunk lelkében az imaórával összekapcsolt bibliaköri megbeszélések, ahol az igazi imádság törvényeit és az egymással és ellenségeinkkel szembeni viselkedés keresztyén alapszabályait tanultuk meg. Megbeszéltük: a keresztyén hazafiság, a keresztyén szórakozások, a keresztyén ifjusági sajtó és ifjusági könyvtár kérdését. Szükségesnek láttuk az IKE csoportok sürgős megalakítását e munkát nélkülöző gyülekezetekben, hogy az ifjuság ismerhesse meg a keresztyén élet kérdéseit, fejleszthesse szellemi életét, belenevelődjön a szolgálathoz és megtanulja a helyes testvérelmet. Arra kell törekednünk, hogy ifjaink kezébe adjunk minél több IKE szellemű könyvet. Fontosnak láttuk, hogy az egyes csoportok a kerületi szervezettel állandó levelezési kapcsolatot tartsanak fent és a kiadott program szerint haladjanak a munkában. Övni kell a helyi munkákat az elsekélyesedéstől, a Ref. Ifjuság és az Ifju Erdély lapjainkat szélesebb körben terjeszteni minden IKE tagnak elsőrendű kö-

telessége kell legyen. Ezeknek terjesztése által nagyban erősíthetjük munkánkat. — E konferenciánk sokat jelentett a gyülekezet számára is különösen a vallásos estélyek által, amelyeket az ifjuság rendezett. A kulturterem mindenik, este zsúfolásig megtelt, sőt volt olyan alkalom is, amikor az épület tornácán is, kinyitott ajtók mellett, nagyszámu érdeklődő közönség hallgatta az igehirdetést, az ismeretterjesztő előadásokat és az ifjak ének- s szavaltat számaikat. Alig tudtunk elválni a kedves váralmási gyülekezettől, ahol a szeretetben és a különös gondoskodásban Isten segítségét láttuk meg, aki munkánkat jobban segíti, mint ahogy azt kérni tudnánk. Megerősödvé jöttünk haza, mert újból meggyőződünk arról, hogy Isten Lelke által vezet munkánkat. Azokért az áldásokért, amelyekben részünk volt, legyen hála Istennek és köszönet Szövetségünk központjának, a szolgálatot végző lelkipásztoroknak, akik az akadályokat leküzdve és fáradságot nem ismerve jöttek közénk, hogy vezessenek minket az igazi útra.

Páll Károly szabó,  
a dési IKE tagja.

### A háromszéki ifjuság . . .

A háromszéki ifjuság számára az IKE Szövetség Központja Nagyborosnyón rendezte meg a szokásos téli konferenciát február 22, 23 és 24-én. A résztvevők száma 200 volt, akik 20 gyülekezetből jöttek össze. Erről a konferenciáról nagy meglepéssel jöttem el, mert megtanultam, hogy igazi hazafi csak akkor lehetek, ha Krisztus követője vagyok. Minél inkább keresztyén az ember, annál inkább lesz jó hazafivá. Imádkozásom sokféle hibája között megláttam, hogy sokszor hitetlenül imádkozom és a magam akaratát fontosabbnak tartom, mint az Isten akaratát és nem tudom igaz szívből mondani: Uram, legyen meg a Te akaratod. Ott az ifjak közösségében éreztem meg azt is, hogy nem vagyok alázatos, amikor imádkozom. Nem tudok elszakadni az emberi dolgokban való bizakodástól. Még többet bírom a magam erejében, mint az Istenében. Olyan jó most már tudni és még jobb cselekedni azt, hogy minden dolgunkat Istenre bizzuk. A konferenciái bibliaórákon és megbeszéléseken azt is megértettem, hogy az erdélyi magyar ifjuság csak akkor fog tudni sokat szolgálni a hazájáért, ha komolyan imádkozó ifjusággá lesz, ha minden nap olvassa a Szentírást és az Igének a tanácsával indul a mindennapi munkájára. Az IKE munka olyan ifjakat ad az egyháznak és a hazának, akik hisznek, imádkoznak és komolyan dolgoznak.

Köszönöm a jó Istennek, hogy ennyi lelki ajándékot adott nekem a nagyborosnyói ifjusági lelkitalálkozón.

Kozma Béla tanuló,  
a kézdimárkosfalvi IKE tagja.

Te jó magyarnak tartod magadat, és jó keresztyénnek ?

Milyen életet éltél eddig, és milyent fogsz élni ezután ! „Mert áron vétettetek meg ; dicsőítsétek azért az Istent a ti testetekben és lelketekben, amelyek az Istenéi !” (I. Kor. 6. r. 15.—20. v.)

## MEGHIVÓ,

az Erdélyi Református Egyházkerület Ifjúsági Keresztyén Egyesületei Szövetsége XVII-ik nyári ifjúsági konferenciájára és közgyűlésére, valamint vezetőképző konferenciájára és I. K. E. Szövetség Szénior Osztálya Közgyűlésére.

„En vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem járhat a sötéttségben, hanem övé lesz az életnek világossága“.

(János 8:12.)

DÉS, 1941 július 1—7.

## Tudnivalók.

A konferencia színhelye a *dési református gyülekezeti otthon*. Szállás és étkezés helye a gyülekezeti elemi iskolája. A napi ellátás díja 1.50 P. Ezen felül mindenik résztvevő fizet 1.— pengő *részvételi díjat*. Nagyon indokolt esetben némi segílyt adunk. Ezt a jelentkezési határidőn belül írásban kell kérni az összeg megnevezésével.

*Minden résztvevőnek jelentkeznie kell! Jelentkezéseket legkésőbb június 15-ig kell beküldeni: Z. Nagy Béla egyh. ker. ifj. lelkész címére: Kolozsvár, Református Igazgatótanács Király utca 51—53. sz. Pontosan közlendő a jelentkező neve, életkora, foglalkozása és címe. (A bentlakó diákok otthoni címüket is közölik, ahová a vasuti igazolványt küldhetjük.)*

*Félárú vasuti kedvezményt is tudunk a résztvevőknek biztosítani, de csak azoknak, akik a jelentkezési határidőn belül 1.10 P. (a kedvezményes utazási igazolvány díja) beküldenek. Ez esetben közlendő az utazást kezdő vasutállomás neve.*

A konferencián résztvehetnek a már 12 évet betöltött és azon felüli életkorú fiúk. Szeretettel hívjuk és várjuk fő- és középiskolás, iparos, kereskedő, földműves ifjainkat és az I.K.E. munka vezetőit, szövetségünk szénior tagjait, akik velünk együtt keresték az elmúlt nehéz időkben és keresik most is Isten üzenetét. Hívunk minden komolyan érdeklődő ifjút, aki Krisztustól várja kérdéseire a megoldást. De hívjuk azokat is, akik még nem tudják, hogy a mi Urunk, a Krisztus az ő életükön is tud segíteni Igéje erejével, ha engedelmeskednek Neki.

*Hozzunk magunkkal:* teljes Bibliát, egyházi énekeskönyvet, „Zengjen hálaének“-et, jegyzetnek való füzetet, pokrócot, lepedőt, párnahajat, törülközőt, öltözőkódási felszereléseket, pléh tányért, pléh csuprot, kést, villát, kanalat, törülőruhát és fűrdőruhát. Iratterjesztés is lesz a konferencián, ahol vallásos és nemzeti tárgyú könyveket vásárolhatunk kedvezményes áron magunknak és csoportunk könyvtára számára.

Közgyűlést is tartunk ez alkalommal. Az I.K.E. csoportok közgyűlési képviselőit *megbízólevéllel* látjuk el. Ezek hozzák magukkal egyesületük utóbbi három évi munkájáról szóló jelentésüket. (Ezt is alá kell írja a vezető, az elnök és a titkár.)

*Napirend:* felkelés 1/2 7 órakor, reggeli 1/2 8 órakor, ebéd 1 órakor, vacsora 7 órakor, lefekvés 10 órakor. Étkezés kezdete július 2-án reggel.

Gondosan tanulmányozzuk át a programot egyénileg is és a csoportban is. Készítsünk jegyzetet az otthoni tanulmányozásról. Imádságainkban hordozzuk

Isten előtt a konferencia ügyét, hogy munkánkkal az Ő dicsőségét szolgálhassuk!

## A KONFERENCIA PROGRAMJA:

Július 1, kedd:

Este 1/2 8 órakor: Megnyitás.

Július 2, szerda:

1/2 9—1/2 10: Bibliaóra. Jákob és Ézsau. I. Móz. 25:27—34.

10—1/2 12: Előadás megbeszéléssel: Mikor valósul meg Isten országa? — I.K.E. munkánk időszerű kérdései (vezetőknek).

5—1/2 7: Keresztyén hazafiság. — I.K.E. munkánk viszonya a felekezeti ifjúsági alakulatokhoz (vezetőknek).

1/2 8—8: Imaóra.

8—9: Tábortűz. Előadás: Húsz év az ifjúsági keresztyén munka életéből.

Július 3, csütörtök:

1/2 9—1/2 10: Bibliaóra. Átok és áldás. I. Móz. 27:1—17.

10—1/2 12: Előadás megbeszéléssel: Lehetünk-e tökéletesek? — Hogyan dolgozom gyülekezetemben? (vezetőknek).

5—1/2 7: Előadás megbeszéléssel: Hogy győzhetek a testiség bűneivel szemben? — Egyházi életünk legfontosabb feladatai (vezetőknek).

1/2 8—8: Imaóra.

8—9: Tábortűz. Előadás: Tisza István, a református.

Július 4, péntek:

1/2 9—1/2 10: Bibliaóra. Jákob hazugsága. I. Móz. 27:18—29.

10—1/2 12: Előadás megbeszéléssel: Hogyan visel gondot Isten életünkre? — Más egyházak munkái (vezetőknek).

5—1/2 7: Előadás megbeszéléssel: Sáfárság. — Az I.K.E. Szénior Osztálya Közgyűlése.

1/2 8—8: Imaóra.

8—9: Tábortűz. Előadás: Magyarok a külmiszióban.

Július 5, szombat:

1/2 9—1/2 10: Bibliaóra. Ézsau sorsa. I. Móz. 27:30—40.

10—1/2 12: Előadás megbeszéléssel: I.K.E. munka belső kérdései.

5—1/2 7: Előadás megbeszéléssel: Legsúlyosabb kérdéseim.

1/2 8—8: Imaóra.

8—9: Tábortűz. Előadás: Dávid, a bűnbánat embere.

Július 6, vasárnap:

1/2 9—1/2 10: Bibliaóra. Isten véd szüntelen. I. Móz. 27:41—46. és 28:1—5.

10—11: Istentisztelet. Urvacsora vétel.

4—5: I.K.E. Szövetségi Közgyűlés.

6—7: Templomi ünnepély. Előadás: Miért van szükség az ifjúsági keresztyén munkára?

1/2 8—8: Imaóra.

8—9: Tábortűz. Előadás: Egy egyházi ének születése és története.

Július 7, hétfő:

1/2 9—1/2 10: Bibliaóra. Hit által emelkedő élet. I. Móz. 28:10—22.

10—1/2 12: Előadás megbeszéléssel: I.K.E. munkánk viszonya más ifjúsági munkákhoz.

5—7: Beszámolók a konferencián nyert tapasztalatokról. Imaóra. Bezárás.

## Anyám kinéz az ablakon.

Irta: Tompa László.

Anyám reggelenként  
Ablakán kinéz:  
Fiam, künn hideg van,  
Ügyelj, ha kimész.

Máskor szól: no lám, hogy  
Begyújtott a nyár —  
Nehogy fölhevülj és  
Melegen igyál!

Mindig így figyel rám,  
Törődik velem.  
Most ne legyek lassú,  
Most ne hirtelen.

S teszi ezt, mióta  
megszülettem én.  
És folytatja most is,  
Hogy már rég nem él.

Mert a lelkeben ő  
Velem van ma is.  
Anyagondja rajtam  
Varázsing. paizs.

Ezért lehet sorsom  
Gonosz és balog,  
Nem verhet le, érzem —  
Megvéd egy halott!

## Konfirmáció után.)

— Fiúifjúságunk számára. —

Irta: Dr. vitéz Csia Sándor

MÁV ig. főorvos.

„Nem tudjátok-e, hogy ti Isten temploma vagytok és az Isten lakozik bennetek?  
Ha valaki az Isten templomát megrontja, megrontja azt az Isten. Mert az Istennek temploma szent, ezek vagytok ti.”

(I. Kor. 3. r. 16—17. v.)

Hozzátok szeretnék szólani, konfirmált fiúk! Azaz, hogy: konfirmált fiatalemberek! Mert sok helyen 16 éves korban végzik a konfirmációt és ilyen esetekben valóban fiatal emberekről kezdhetünk már beszélni. Ilyenkor már sokakban férfiúi öntudat is feszengeni kezd és egyesek talán úgy gondolják, hogy most már — nem éppen a konfirmáció jogán, hanem koruk jogán olyasmit is megengedhetnek maguknak, ami eddig nem volt szabad. Éppen ezzel kapcsolatosan szeretnék olyan kérdésre is kitérni, amelyik ha nem is rögtön a konfirmáció után, de előbb-utóbb mégis is csak mindnyátok életében szerepet fog játszani, ha ugyan már eddig is nem játszott szerepet és pedig talán nagyon is gyászos szerepet.

Nagy és szent dolog az, amiről beszélni akarok, éppen azért szent komolysággal írom és ti is azzal olvassátok. Nagy és szent dolog az, hogy az Isten reánk bízta magunkhoz hasonló lények létrehozását, — ennél felségesebb előjog nincsen a teremtésben sehol, mert Isten mintegy teremtői hatáskörét és jogkörét osztotta meg így velünk.

\*) Különlenyomat a „Zsoltároskert” c. folyóiratból.

Tudnunk kell azonban mindenekelőtt azt, hogy erre csak akkor vagyunk elhivatva, ha már magunk testileg teljesen kifejlődtünk. Csak azok hozhatnak létre jól fejlett és az élet minden viszontagságával szemben ellenálló utódokat, akik már maguk is elérték testük teljes fejlettségét és a lelki életükben is azt az érettséget, amely ennek a felelőségekkel rendkívül súlyosan megterhelt feladatnak a megoldására elengedhetetlenül szükséges. Mert hiszen nem elég az utódokat létrehozni, hanem azokat el is kell tartani, fel is kell nevelni. A súlyos feladatoknak ez a tömege mindenkire szinte nyomasztólag kellene hogy hasson, s akkor is, ha majd életünkben eljön ennek az ideje, Isten előtt átgondolva és az Ő segítségét kérve kell ennek a kötelességteljesítésnek az útján elindulni.

Az emberi szervezetben csirasejtek fejlődnek ki és a férfi csirasejtjének és a nő csirasejtjének egyesüléséből, az u. n. megtermékenyítésből, illetve megtermékenyülésből indul meg az új lény, a mi utódunk fejlődése. Elsősorban arról van tehát szó, hogy a mi csirasejtjeink vajjon elég fejlettek-e és érettek-e ahhoz, hogy belőlük utódokat nevelhessünk.

A csirasejteknek (férfiaknál ondószál, nőknél petesejt) fejlődése a csiramirigyekben (férfiakban a herék, nőknél a petefészkek) már a 13—14. életévben el szokott kezdődni, ezt a kort nevezük *serdülés korának* (latinul pubertas). De ez még nem jelenti távolról sem azt, hogy ebben a korban mi fajfentartásra gondolhatunk. A bennünk fejlődő csirasejteknek ebben a korban még egészen más feladata van. Foglalkozunk ezzel a feladattal tisztán a férfinenemű ifjuság szempontjából.

A férfi csirasejtek a csiramirigyben a 13.—14. életévtől kezdve folytonosan képződnek egy bizonyos korig, mely a különböző emberek életében igen különböző időben köszönthet be. E tekintetben sok függ az illető örökletes hajlamosságától, annak az életmódnak az egészségességétől, melyet egész életén át folytatott, a tőle független életkörülményektől, melyeken keresztül kellett mennie stb. De ha ezek a csirasejtek folyton képződnek is, nem kell hogy szervezetünket elhagyják. Rendes körülmények között egy kis hólyagban (ondóhólyag) gyűlnek fel ezek a csirasejtek, mint valami kis tartályban és amennyiben onnét kivezető csövön át testünket el nem hagyják, akkor felszívódnak a vérbe, a vér útján eljutnak a szervezet minden részébe és különböző szerveinknek, legfőképpen pedig idegrendszerünknek a fejlődését és működését erősítik, fokozzák.

Milyen nagyok ezek a csirasejtek? Egészen picinykék, alakjuk hosszukás és az egész hosszuk is csak a milliméternek 1/20 részét teszi ki. Viszont azonban olyan óriási mennyiségben termelődnek, hogy mikor az ivari váladék (ondó) eltávozik a testből, abban a 3 grammnyi folyadékban 180.000 000 ondószál van benne. Pedig ezek a csirasejtek rendkívül csodálatos természetűek. Utódok létrehozásához elegendő egy is, sőt a női petesejt megtermékenyítését nem is végezheti csak egyetlenegy ondószál és annak is csak egy magva viszi át az utódra az apának és az apa őseinek (szüleinek, nagyszüleinek, dédszüleinek stb.) testi és szellemi tulajdonságait. Csak áhitattal borulhatunk le a Teremtő előtt, ha elgondoljuk, hogy az a picinyke, szabad szemmel nem látható kocsonyás anyagré-

szecske milyen csodálatos tulajdonságokkal van felruházva.

Legfeljebb az agysejteknek a csodálatossága fogható ehhez, melyekben egész tudásunk, összes emlékképeink vannak elraktározva. Van a fejünkben pl. egy teljes magyar szótár, ha valaki más nyelveket is tud, akkor van a fejében talán német, latin, görög, angol vagy francia szótár is. Azután van benne történelemkönyveknek, hittankönyveknek, természetrajz-könyveknek stb. egész sora.

Annál csodálatosabb csirasejtjeinknek, agysejtjeinknek ez a tulajdonsága, mert szervezetünk néhány hét alatt teljesen kicserélődik, azok az anyagrészcékék, melyek ma alkotják, pár héten belül vegyi változásokon mennek keresztül, nagy általánosságban kifejezve: elégnek és őket a tápszerekből felvett új anyagokkal pótoljuk. Tehát annak ellenére, hogy testünk egy hónap múlva egészen más, mint ma, tudásunk, emlékképeink megmaradnak és megmarad a csirasejtekben is az apai örökség, az apa és összes elődei testi és szellemi tulajdonságainak összessége.

Nem hiába hoztuk elő a csirasejtekkel kapcsolatosan az agysejteket. A kettő között nagy vegyi rokonság van. Ugy az egyikben, mint a másikban erős foszfortartalommal bíró fehérjenemű anyagok játszóak a főszerepet és éppen ezért mondhatjuk nyugodtan azt, hogy a testből el nem távozó csirasejt a véráramba való felszivódás útján elsősorban az idegrendszert erősítik.

Hogy a szervezetre jelentős erőforrást jelent a csirasejteket magában foglaló folyadék, az ondó, azt a mindennapi élet tapasztalatai is világosan mutatják.

Egyáltalán nem igaz az, mintha az önmegtartóztató élet következtében az ember megbetegednék. Ez még a teljesen kifejlődött felnőttekre sem áll. Sőt!...

Nem szólunk azokról a kísérleti tényekről, melyek az orvostudomány kutatói előtt már évtizedek óta ismeretesek, hogy t. i. ondó kivonat befecskendezésével a kimerült szervezetet új és friss munkára lehet képessé tenni. Csak egyszerűen arra akarunk rámutatni, hogy a sportemberek között (fájdalom hazánkban kevés igazi sportember van) közzismert és szigorú szabályként betartott törvény az, hogy amikor versenyekre gyakorolják magukat, akkor teljesen önmegtartóztató életet kell élniök, mert különben nem tudnak olyan magas teljesítményeket felmutatni, mint tiszta élet mellett.

Ezzel magyarázhatjuk meg az olimpiai falu intézményt. t. i. azt, hogy a nagy, négyévenkénti nemzetközi sportmérkőzéseken, az olimpiászokon a versenyzőket már jóval verseny előtt becsukják olyan frissen felépített faluba, melyben csak az ő nemükhöz tartozó egyének vannak, melyet mindaddig nem szabad elhagyniök, amíg a versenyen sorra kerülnek.

Jó hosszú ideje már annak, hogy az egyik olimpiáson a magyar versenyzők kiszöktek a közeli városba és ott tilos dolgokat műveltek, minek következményeképpen a nagy mérkőzésen az egész világ szemeláttára csunyan lemaradtak és még azokat az eredményeket sem tudták felmutatni, amelyeket itthon elég könnyedén elértek. Ime annak a következménye, ha valaki az önmegtartóztatás, a tiszta élet törvénye ellen vét és ezt a rendkívül értékes anyagot éppen akkor távolítja el magából, mikor arra a legnagyobb szükség van.

A népek nagy küzdelme azonban nemcsak négyévenként egyszer történik meg, hanem állandóan folyamatban van. És a mi nemzetünk minden fiának össze kell szednie testi és szellemi képességeit, hogy a népek nagy harcában munkával és (ha kell) fegyverrel is minél jobban megállhassa helyét.

Nekünk tehát a nemi életet nem szabad elvonunk isteni rendeltetésétől, attól, hogy kifejlődött korunkban egészséges és erőteljes utódoknak adjunk életet és nem szabad ezt a nemi életet a kék szolgálatába állítani, különösképpen nem szabad abban a korban, amelyik a konfirmáció előtt és után zajlik le, amelyikben egész testünk legválságosabb idejét éli le: közvetlenül az életre való felkészülés szakában van. Amilyen az ifjúságod, olyan a jövőd. Ha a virágzás korában kár éri a fát, akkor a gyümölcs-termés körül is nagy bajok lesznek.

De még egy veszélyre rá kell mutatnunk. Ha a házasságkötés előtt másik nemű egyénnel nemileg érintkezel, akkor igen csúnya és nagyon sokszor az épségre, az életre igen veszélyes betegségek (a nemi betegségek) megkapásának teszed ki magadat.

Tartsd tehát a nemi életet szentnek és szentül bánj vele, mert a szent Isten ezt így kívánja. Ha bünnel szennyezed be nemi életedet és a házasság előtt, de főleg a serdülőkorban elpazarolod erőidet, azért keserűen fizednek kell egy egész életen át.

**Csak tiszta életet élő ifjúságban lehet reménysége egy nemzetnek!**

## Kisbaconi temetőben.

Irta: Benedek Elek.

Kisbaconi temetőben  
Most van a nap lemenőben,  
Ráverődik a sugára  
Jó szüleim sírhalmára.

Egykor, régen haj de féltem  
Ha temetőkertbe léptem!  
Vége már a félelemnek:  
„Nagyapóék“ itt pihennek.

Testem, lelkem hogyha fáradt,  
Ide jöni érzek vágyat;  
Ide jövök este, reggel,  
S beszéllek az öregekkel.

Elmondom, hogy bárhol járok,  
Mindenütt gondolok rájuk,  
Hálás szívvel, könnyes szemmel,  
Gyermeki szent szerelémmel;

Hogy mit írtam sok-sok könyvben,  
...Tőlük kaptam mind örökbe,  
S ha szívemben van szeretet,  
Ez az ő szívükből eredt.

A forrását minden jónak  
Köszönhetem „nagyapónak“.  
Nagyapónak és párjának:  
— Az én édes jó anyámnak.

Oh, áldott föld, szent sírhalom,  
Szálljon reád csend, nyugalom!  
S hogyha pályám megfutottam,  
Én is itten nyugodhassam!

## A pusztuló Kalotaszeg.

Kalotaszeg Kolozs vármegyének az az ékalakú, Kolozsvár és Csucs között mintegy 55 km. hosszúságban és 20 km. szélességben (Bánffyhunyadnál) húzódó területe, amelyen kb. 40.000 magyar él.

Vallására nézve az itteni magyarság tiszta református, kivéve két tiszta római kath. és 2 vegyes lakosságu falut. Érdekes, hogy a tiszta római kath. Bács és Jegenye lakói faji eredetükben nem egyeznek meg a kalotaszegi református magyarsággal.

Idegen emberek, kirándulók százai szokták meglátogatni ezt a magyar szigetet, főleg elragadóan szép női népviseletéért, amely az egész magyar földön a legősbibb viselet. Akik ünnepi díszben felöltözve látják ezt a népet, nem győzik eléggé dicsérni, s ha még a tulipános ládák gazdag tartalmát is látják, túláradó lelkesedéssel szoktak írni a kalotaszegi nép szép testi és lelki tulajdonságairól. „Kincsek rejlenek a tulipános ládákban és kincsek a puritán nép lelkében.”

vétel messze felülmulja az erdélyi átlagot és a nép nagy többségében mégsem hisz az ítélő Istenben, akinek igéjét nemcsak hallgatnia, de cselekednie is kellene. Nem hisznek a gondviselő Istenben, aki ruházta a mezők liliomát, enni ad az égi madárnak is. Fél ez a nép és nem hisz a jövőben. Igaz, hogy azt a fényűzést sok gyermek mellett nem tudná úzni.

Anyagi okai is vannak az egykézésnek, de azok mind a bűnös lélekből születtek. Valami lehetetlen vagyonpolitikát üznek. A vagyont lehetőleg egy darabban akarják megőrizni s úgy adni át az egyetlen gyermeknek. A vagyonban látják életük boldogulását, tekintélyüket.

Az egykézés következtében romlik meg a falu erkölcsi élete, a családi élet tisztasága, ami Kalotaszegen a leánylopásban, vadházasságban s az ezekkel együtt járó szörnyű paráznságban jelentkezik.

Több gyermeket is képes lenne ez a nép felnevelni, hiszen nagyon sok pénzt áldoz ruhára, cifraságra, szeszre, mulatságra, igaz, hogy áldoz egyházára, mások felsegítésére is. Ha egyszer a gyermek-



Carlo Maratta :

A szent éj

Drezda.

De milyen jögon lehet ma mégis a pusztuló Kalotaszegről beszélni?

Minden szépsége mellett ott van a szomorú valóság, hogy Kalotaszeg népe önmagát pusztítja, mert nem akarja elfogadni Isten legnagyobb áldását: a gyermeket. A születések minden módon való korlátozásával ma már sok falu odajutott, hogy nem szaporodik, hanem lassan haldoklik. Tudjuk, hogy amikor valahol a születések száma úgy lecsökken, hogy ezer lélek mellett 20-on alól jár, az a falu vagy város megkezdte az öngyilkosságot. Ez a szomorú valóság az idegeneknek, a sok cifraság láttán, nem tűnik fel, sőt egy-egy faluban sok gyermek is körül szokta venni az ottlévő idegent, de a valóság az, hogy kétszerannyi kellene legyen az illető falu lélekszámához viszonyítva a gyermekek száma. Több kalotaszegi faluban a lélekszám ma is akkora, mint 40 évvel ezelőtt, a születések száma pedig a 60 év előttinek (amikor a maiak felénél alig volt nagyobb a lélekszám) csak fele, sok esetben annyi sines. Nem élet ez már, csak lassú, de biztos haldoklás.

Kalotaszeg a nagy ellentétek világa. Vannak ott jó keresztyének, hiszen a templombajárás, úrvacsora-

áldás kérdése megoldódik Kalotaszegen, ha lesz a népnek élő hite, szeretni fogja fáját, jövődjét, amit Isten is szeret, ma nem is álmodott boldog sors lenne osztályrésze e földön és az örökkévalóságban is.

Anyagiakkal, szociális segítséggel is e nép mellé kell állani, de ezzel együtt s ezt megelőzően a lelki orvosszer, az egy szükséges dolog, Isten igéje kell ide, hogy jobb belátást szerezzen mindenki.

Óriási feladat hárul itt a református egyházra és órállóira. 1937-ben az akkori esperes (Bokor Márton) szerkesztésében megjelent a Kalotaszegi Református Naptár, amelynek minden sora az egyke elleni küzdelem jegyében született meg. A hatóság elkobozta. A naptár nagyon alkalmas módon a valóság feltárással állította a kalotaszegi nép elé az egykézés bűnnek szörnyűségeit. Ószintén hivatkozott Istenre, aki nem akarja fiatal édesanyák korai halálát, sőt arra buzdít, hogy a gyermekeket e világban is engedjük megszületni és Krisztushoz menni.

Istennek ötödik parancsolatját fordítva is tanította Kalotaszeg legnagyobb szülöttje, Ravasz László püspök, és igaza van: „Tiszteld és fogadd el a gyermeket, hogy néped hosszú életű legyen a földön.”

Szentbenedeki L.

## Életkérdéseink sajtónk tükrében.

— Sajtószemle —

A regáti reformátusok helyzetéről több komoly adatot tudhatunk meg a bukaresti EGYHAZI UJSÁGBÓL. A bécsi döntés előtt 15 lelkészünk volt a Regát területén, ma már csak négy van s közülük három készen áll az elmenetelre. A gyülekezetek is éppen így megfogytak, Bukarestet és Andrásfalvát kivéve talán sehohsem éri el a lélekszám az ötvenet. Árván maradt egyházi épületek és elárvult lelkek maradtak ott, pusztulásnak téve ki. Pedig a legtöbb egyházi épület több mint száz esztendő. (pl. Pitestin).

Bukarestben a mult esztendőben 11 vasárnapi iskola működött s most egy sincs. „A hazarohanók felbontották az egyházban is a rendet, úgyhogy minden egyháztársadalmi munka megállott. De már ideje, hogy végét szakítsuk a temetésnek, új munkához kell látni!” — írja a lap.

A mult években mindig 60—70 volt a konfirmációra készülő száma, most pedig csak nyolcan jelentkeztek. „Pedig az a szülő — szól a felhívás — aki gyermeke jövőjével igazán törődik, az komoly keresztyén nevelést ad neki, még ha hazakészülődik is.”

A lap cikksorozatát kezd a regáti egyházkérdések mai helyzetéről, az evangéliumtól idegen földön.

A nagyenyedi VASÁRNAPI-ISKOLAI VEZETŐK LAPJA-ból megtudjuk, hogy a fel nem szabadult erdélyi részeken egyházunk missziói munkái közül a vasárnapi iskolai munka legkevesebbé szenvedett, ami főleg annak köszönhető, hogy Juhász Albert, a munka eddigi vezetője, a helyén maradt. Annál szomorúbb a keresztyén ifjúsági munka helyzete a gyülekezeti tilalom miatt. A bibliakörök is inkább csak a szorgalmas templom-látogatásra s az őszi imahét, sáfársági nap s karácsonyi és husvéti evangélizációs nap megtartására szorítkoztak. Örvendetes, hogy egy adomány révén megnyílt az ifjúsági missziói alap. A férfi és nőszövetségi munkát is legtöbb helyen a gyülekezeti tilalom bénítja. Égető szükség volna konferenciák rendezésére, de ilyenekre egyelőre nincs lehetőség. Árvaházunk anyagi és lelki hátvédjét a változás zilált állapotban találta és még inkább megrendítette, de népünk áldozatos szeretete kitart mellette. A nagy épületet a megváltozott körülmények folytán a kollégium bérbeadta, de az új épületben, ha szűkebben is, otthon vannak árvaink. Diakonisszánk mindössze kettő szolgál, egyik az árvaházban, egyik a brassói gyülekezetben. A szórvány- és regáti misszió munkások hiányában pang, a pogánymisszió ügye méginkább kiesett a változás folytán az általános érdeklődésből.

A tordai sáfársági hetet szerény keretek között bár, de megrendezték az ősi templomban. Minden este istentisztelet keretében ismertették a sáfárság különböző kérdéseit, befejezésül pedig március 30.-án vallásos estély volt a templomban. Szócs Sándor mezőbodonti szórvány-lelkész tárta fel a szórványok szomorú helyzetét. „A Mezőségen régen virágzó és gazdag egyházainknak ma már nyomuk sincs. Szétszórta, kisebb egységekben élnek testvéreink, minden egyházi gondozás, lekipásztor, tanító nélkül, nagyon nehezen megközelíthető helyeken. Emiatt sokszor le-

hetetlen a vallásoktatás, konfirmációi előkészítés, igehirdetés. Nemzedékek nőnek így fel. Pedig lelkükben nagy a vágyakozás az Ige után, s ha olykor a szórvány lelkész felkeresi e 40—50 tagu kis gyülekezeteket, egy lélek sem marad el az istentiszteletről.“ A beszámoló nyomatékos figyelmeztetéssel zárul: „Most amikor talán erőtlenneknek, szegényeknek érezzük magunkat, mégis mi vagyunk az erősek, akik tartozunk az erőtlenek erőtlenségeit hordozni s imával, munkával, anyagi támogatással segítségükre sietni, hogy résztvehessünk az elvesztettek megkeresésében és Krisztushoz vezetésében.“

A fel nem szabadult részeken ideiglenes egyházi vezetősége egyébként a vezető román hivatalokkal lefolytatott tárgyalások eredményeképpen közzétette, hogy „elismerték a belmissziói alakulatok működési jogát s ígéretet nyertek ilyen vallásos jellegű összejövetelek megtarthatására nézve azzal, hogy mihelyt az általános gyűlési tilalmak lehetővé teszik, a maga idejében azok is engedélyeztetni fognak.“

Romániában maradt református testvéreink híradásait olvasva összeszorul a szívünk. Vajjon nekünk nincs fokozott feladatunk irányukban, akiket az evangélium őrzőinek és terjesztőinek is kell tekintenünk? Ády sorai jutnak eszünkbe: „Fáj a szívem, nehéz izennem és mindeneket el nem mondhatok...“

A szórvány-mozgalomról és szórvány-munkáról több figyelemreméltó cikket közöl a KIÁLTÓ SZÓ áprilisi száma. Vezető helyen T. S. rámutat, hogy nálunk könnyű lelkes híveket szerezni minden mozgalomnak, de amikor aztán elkezdődnek a munka, akkor eljön az unalom, a közömbösség vagy pedig gyakran a mozgalmi emberek egyéni érvényesülésének útjába torkollik a szép kezdeményezés. A cikk óv attól, hogy szórvány-mozgalmat akarjanak kezdeményezni Erdélyben, ahol ezt a munkát régen végzi a református egyház. A régebbi multban Szász Domokos püspök, a közelmultban Imre Lajos dr. missziói munkájára mutat rá a tanulmány e vonatkozásban. „A szórvány-kérdés Erdélyben hitvallási kérdés. Sem a vérnek, sem a fajnak, sem a népiségnek, még a nemzeti dicsőségnek sincs akkora vonzóereje, mint a Krisztus nevének. Akit megnyertünk Krisztusnak, azt visszahódítottuk a magyarságnak is. A szórvány nép szüksége oly nagy, hogy azt csak az evangélium tudja megszüntetni.“

A lap még két tanulságos cikket közöl a szórvány-kérdésről, Dr. Juhász István és Hermann János tollából.

Mindenki könyve címen jelent meg a Brit és Külföldi Bibliatársulat 1940. évi jelentése. A társulat most már 741 nyelven terjeszti a bibliát a világ minden részében. Könyvtárában 1042 nyelvű biblia található. Keletkezése óta (1804. óta) 83 millió bibliát, 120 millió Ujszövetséget, 317 millió egyes bibliai könyveket osztott szét, összesen 520 millió kötetet. Az 1940 évi forgalom 11.763.666 kötet volt. Középeurópában 801.000 példány fogyott el, ami majdnem 200.000 példánnyal felülmúlja az 1938.-i rekord-évet. A társulat kiadása 8 millió pengő volt, ehhez a magyarországi egyház 700 pengőt adott. (Egy kis afrikai gyülekezet 400 pengőt.)

Szekszuál-ethikai konferenciát rendeztek a debreceni teológusok. Mint a DEBRECENI KOZLONY és a MAGYAR IFJUSÁG tudósít, a konferencia páratlan arányú érdeklődést keltett. Kiss Ferenc dr. orvosprofesszor előadásában a „tiszta férfiuság“ evangéliumi parancsát bontotta ki, amelynek megvalósulásától remélhető az egyén és a nemzet fiainak megújítása. Kimutatta, hogy mennyire hazug a paráznaságnak az a modern, tudományos indokolása, hogy a nemi energiák nem szublimálhatók maradék nélkül, csakis a testi-lelki egészség kárával. Korunk szomorú tünete, hogy a házasságba elnyomorodott erkölcsű, kiábrándult, „tapasztalt“ férfiak és nők lépnek. A kísértésekkel valóban csak az ujjászületett és kellőképpen megerősödött lélek tud szembeszállani és urrálenni az ösztönélet felett.

A konferencia a jelek szerint igen áldásos magvetés volt. Vajjon Kolozsváron nem kellene megrendezni?

**Parókia** címen új lapot indított Csekme Adám lelkipásztor (Szentgerice, u. p. Akosfalva, Maros-Torda vm.). „Református belső emberek lapja“ kíván lenni a lelkes, eleven havi folyóirat, amely a megszünt Református Lelkipásztor folytatásaként jelentkezik. Az első szám érdekes tartalmából kiemeljük azokat az adatokat, amelyek a román egyházak által erőszakosan áttértített reformátusok visszatértítésére vonatkoznak. A Nyáradmentén az utolsó öt-hat évben állások ígéretésével, részes földek adásával, csendőri nyomással egész falvak népét (pl. Szentháromság) szorították a gör. kel. és gör. kath. egyházakba. A felszabadulás után nemcsak ezek a szerencsétlenek indultak vissza az elhagyott közösség felé, hanem románok is sokan. „És mi mit tettünk? — írja a Parókia. — Egy presbitérium egyenesen határozatlan foglalt állást befogadásuk ellen. Az eredmény: régi reformátusok a gör. katholicizmuson keresztül unitáriusokká lettek. Van egy másik, még bölcsőbb presbitérium a környékünkön, mely még elrettentőbb képét adta a missziói lélek teljes hiányának. Ez idejében nem tudván megakadályozni az áttéréseket, személy szerint mondotta meg az áttérteknek: a templomunkba pedig be ne merjétek tenni a lábatokat! Van egy harmadik presbitérium is, az elvben átvette az áttérőket, de a presbiterné asszonyok kijelentették férjüknek: csináltassatok most már új padokat nekik, mert mellénk ugyan, a mi padunkba be nem ülnek. Ezek az áttérni óhajtok — akik egyébként már 1919-ben is át akartak térni — most azután egymásután költözködnek át a szomszéd román faluba, hogy helyet kapjanak a templomban is. Ime így térítünk mi, ötszázai a lelkeknek nem lehetnek református magyarokká a mi hibánkból!“ — fejezi be cikkét a Parókia.

A világ ifjúságának vallásos neveléséről több szomorúan érdekes adatot közölnek a különböző lapok. Így az UZENET (kecskeméti evangélikus szórványlap) a „Lutheran“ nyomán közli, hogy Amerikában a 25 éven aluli ifjúság kétharmada mindennemű vallásos nevelés nélkül nő fel. A 46 milliónyi ifjúság közül 36 milliónyi ifjúság soha nem volt templomban. Így aztán természetes, hogy Amerika lakosságának hatvan százaléka semmiféle egyházi közösségbe nem

tartozik s hogy New York lakosságának mindössze hét százaléka szerepel valamilyen egyházi nyilván tartásban. — Vajjon Amerika jövőjére milyen következtetést vonhatunk le e tényekből?

Mindig jó árut kap

az

## ERZSÉBET-illatszertárban

Kolozsvár, Mátyás Király-tér 29. sz.

## GRAFIR

Címfestészet és üveggravírozás.

Tulajdonosok:

KASSAY SÁNDOR, VERESS BÉLA,  
GAÁL JÓZSEF

Kolozsvár, Villamos-utca 7 szám.

Sok szegény ember áldja

## Vetésy Imre

fűszerkereskedőt

jó árujéért, pontos kiszolgálásáért.

Kolozsvár, Szent István-út 64 szám.

## PANI ÖDÖN

vizvezeték és csatornázási vállalata

Kolozsvár

Tordai-út 70.

Úridivat cikkek nagy választékban!

Férfi fehérneműt méret után,  
hozott anyagból is készítünk.

Tekintse meg olcsó árainkat!

Végh Sándor „SZOLID“  
úridivat üzlete

Kolozsvár, Mátyás király-tér 1 sz.

## Bartalis István

úri- és egyenruha szabósága,

magyar ruhák speciális  
készítési helye.

Kolozsvár, Egyetem-u. 1 sz.

Zeneművekben a leggazdagabb választékot

## KIRÁLY könyvkereskedésében

talál. Nézze meg feltétlenül.

Cím: Kolozsvár, Mátyás Király-tér 15 szám.